

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Vox expirantis Oloris, hoc est, pientissimi Principis resignato in morte, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

euntes alloquentem: *Vnde popule meus ad cubiculacum armorum, negotiorumq; Republice tumultu, clande ostia super te abscondere modicum ad monumentum, donec transeat indignatio.* Ac de iade lucem nouam orientis aeterni aduentum annuncians, inelammat: *Expergiscimini, & laudate, qui habitatis in puluere, quia ros lucis, ros tuus.* Gratum certe gallicium, & ipsis in caligine sperantibus, aduentum lucis, ortum noui Solis: & nobis ad solatium mæropis, Noli ergo, o conuix, nimium iugere coniugem abuentem? Abijt ad tempus & intravit Sepulchrum; quasi Conclauis suam; clausit ostium super se, & abscondit se ad modicum, donec caelesti voce exiretur ad nouam lucem; & ofsa eius germinet ad nouum rotem: *Si senserit in terra radix eius, & in puluere truncus eius mortuus fuerit, ad odorem aquae germinabit.*

Iob. 14.

CONFOCIATIO ERVDITORVM.
AD SAPIENTIS ET ERVDITI
PRINCIPIS TVMVLVM.

Tandem & vos aduoco, qui scientijs varijs non seque operam nauatis: quorum cura est non in liberis, sed in libris; non de familia, sed de doctrina vobis cordi est, in Apollinis hortu lauros colligere, floresque polymitos omnigenæ scientie carpere, quos in memoria calatho recondatis, animum exornaturos. Sed horum istum deserite ad tempus, deserite & vestrum Musæum: accedite visuri Principi Alexandri Mausoleum. Ibi legitis.

*Hic iacet Princeps Sapiens,
Poliioribus literis eruditus,
Minerua & Astrea donis floridus.
Flores se istos Mors messauit.
Plangite.*

A primæuo adoleſcentiæ flore, non solida humaniori literatura animum expolueat, sed & Philosophiz cum lude operam dederat. In Academico puluere, quasi lyceo sapientiæ (testis sum oculus & auris) Philosophorum decertantium veltationes publicè sustulit, actus ingenij specimen omnibus exhibens. Deinde ad superiores disciplinas animum adhibens, lucis prudentia animum excoluit, exornauit. Ex adytis obiculis & nodosis Legum selectas Propositiones, sapientissimè Louanij contra quoscumque peritissimos propugnauit, enodauit. Denique, nulla est scientia nobili mente digna, cuius non aliquid animo imbibierit. Idè verò ingenium illustre altioribus studijs dedit, non sicut pleriq; vt nomine magifico seque orium velaret, sed quò firmior ad veritas fortitudo Republicam capessere. Sapientiæ cultores securus est, qui sola bona quæ honesta, mala tantum quæ turpia, potentiam, nobilitatem ceteraq; extra animum neque bonis, neque malis adnum erat. Sed & hoc laude dignum, quò admirabilis, amabilisq; foedere novent exinde arma cum litteris, cogam cum sagæ, ægidem Palladis cum Mineruæ libro. Caduceum Mercurij cum Matris gladio coniungere. Et tenim,

Conc. Funer.

ius animum inquietasset, lenior Mineruæ cultitza illum excipiebat, relaxabat, sibi tranquillitas certior par altior, mens pacatior. Literarum ergo, literatorumq; cultor eximius fuit Alexander: idè & modè è tumulo, quasi è puluere, illos admonere gessit, nimium ne scientiæ humanae se tradant, neglectis altioribus Sapientiæ æternæ donis, nimiumq; ne in ea gloriantur. Omnis enim humana scientia, omnis eius gloria quasi flos agri. Exsiccatum est fenum, & cecidit flos. Audite ergo sapientem eius vocem, qui audire vultis sapientes. Attendite monitum quòd vobis tradit ipſius Monumentum, artecta aure, e-recta mente illud excipite. Non gloriatur Alexander in sapientia tumida, aut in ea qua excelluit eloquentia, non in legum pericia, aut antiquitatis notitia, ex Historiographorum voluminibus animo suo recondita. In quo ergo gloriam ponit? In scientia, Sanctorum in doctrina salutis, & vitæ. Arbos scientiæ multos priuat arbore vitæ. Plerumque etiam solas habet frondes & folia, ea; decidua, & à fructu inania: sic & inanis est gloria. Quapropter hæc est vox Domini apud Prophetam; *Non gloriatur sapiens in sapientia, nec fortis in fortitudine: sed in hoc gloriatur, qui gloriatur scire & nosse me.*

Hier. 9.

Si Christum nosse, nihil est, si cetera nosse.

Concludo igitur, & è verbis Sapientis hanc coronidem adijco: *Alexandrum Principem Iustum de-duxit Dominus per vias rectas in ætate tenera, in ætatis totius bivio, adoleſcentia. Ostendit illi regnum Dei, per fidem & spem, matureſcente iam ætate. Dedit illi scientiam Sanctorum; in reſecto iuuentutis flore, honestauit illum in laboribus, qua literarijs & priuatis, qua militarijbus & publicis, in virili robore. Et completit labores illius, terminum imponens vitæ, aspera agridine, prospera sed morte, in qua patientiam cum bene moriendi coniunxit scientia.*

Sap. 10.

Mortis honos est scire mori, vitæq; beata Exitus est testis, qui sine labe fuit.

VOX EXPIRANTIS OLORIS.
Hoc est,
SAPIENTISSIMI PRINCIPIS RE-
SIGNATIO IN MORTE, ET CONFOR-
MITAS CVM DIVINA VOLUNTATE.
*Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.
Viuet anima mea, & laudabit Te:
Et iudicia tua adiunabunt me. Psal. 118.*

In manibus tuis, Domine, sortes nostræ. Sorte è vocatur, sorte eligimur: *Sortes mittuntur in vram, sed à D. mino temperantur.* Mors eas educit, cælum disponit. Quo cumq; disponatur modo, tuo fit arbitrio. *Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.* Ex vtero tumefcente embriem abortiuum educis, è conis infantem abripis, è brachijs aut sinu materno puerum tollis. Eludis adoleſcentem,

Ps. 30.

Prou. 16.

Psal. 118.

D d d

ten.

tem, & florentissimo rerum statu iuuenem, & familia
 opulenta vitum citò ad tuum vadari vis tribuatur
 Quis contradicit? Quis nouit sensum tuum? Quis
 consiliarius fuit? *Nam quid potestatem habet sigillus
 luti, vt vasa pro placito formet, vt illa conterat &
 deformat, vt eadem ceteriuret & reformet?* Quic-
 quid horum decreueris, sicut lutum in manu figu-
 li, sic & nos in manu tua: *Iustus es Domine, & rectum
 iudicium tuum. Quid vltra? Coronas, Scepta, Dia-
 demata, si eueris iustus es. Ecce, dum in cauta
 ro spolia vellere, & Principatus gloria tuam a-
 gnosco iustitiam. Virgè tuæ iummitatem exolu-
 tor, quæ licet aspera, est tamen aurea. Licet admi-
 randa, quia iustitiae occulta virgastamen adoranda,
 quia directionis, immò dilectionis est virga. E heu!
 Quam acerbe illa me percutit, dum a coniuge di-
 lectissima diuellit, dum dimidium cordis separat,
 dum me ipsum à meipso dirimit, quasi ab Adamo
 a toto patrem. Violenta certe diuulso, vbi
 tam amabilis erat vnio. Sed iustus es, & iustitiam
 hoc tuum adiuuabit me. Deplorent alij hoc aratis
 meae florem, & gloriam gemmantem cum suo
 egressum cespice. Deplorent iustitiam arborum, cum
 folijs, frondibus, & fruge. *Iustus es Domine, & re-
 ctum iudicium tuum.* Quovis loco decretum fetas
 quovis retum statum, in militia, in aula, iudicium tu-
 um oportuna, & optimum. Nemo est statum mi-
 litari discedit, nisi Imperatoris iussu. Quando iuste
 rit ipse, mox parendum summe potestatis imperio,
 nec aliud mente volendum, præter iustam volun-
 tatem imperantis. Illius arbitrio, omne noxam
 subterni decet. Certe, *cunctis diebus quibus nunc
 milito, expecto donec veniat immutatio mea.* Et ecce,
 quia modò vocas me, ego respondebo tibi. Opera
 manuum tuarum tu porriges dexteram: & sic iudi-
 cia tua, non nocent mihi, sed adiuuabunt me. E-
 lectos tuos evocare soles, secundum beneplacitum
 tuum: nec disceptandum, quia diligentibus te omnia
 cooperantur in bonum. Omnia quidem, siue præsen-
 tia, siue futura, siue Mors, siue Vita. *Sicut enim viui-
 mus, Domino vivimus, siue morimur, Domino mori-
 mur: siue vivimus, siue morimur, Domini sumus.* Et
 quid refert, siue Mors contingat in regione pro-
 pria, siue in exetra? siue in Palatio, siue in militari
 Tabernaculo? Vniformi animo vbi que est excipi-
 enda. Attingis enim fortiter, & disponis omnia sua-
 uiter. Fortiter quidem pro Te: suaviter autem pro
 me. Fortiter, quia efficaciter provideoria: Siquiter,
 quia voluntate benigna, omnia disponis & perficis
 ad agnè electorum salutem, congruè gloriæ tuæ, &
 æternitati. Nihil itaque iuuat conueni cum Pœta.
*O nimium caelo & pelago conspice sereno!!
 Nunc in ignota Palmarum iaculis arena.*
 AD SPIRITUM EIUS DEM. EXSP
 RANTI S.
 AD BEATAM ÆTERNITATEM
 Vives anima mea, & laudabis Te. Plala &
 Nte, immortat corpùs, cadaver sit, red latet ho-
 mo humo, pulueri pulvis, latera vivet anima.*

mea, numquam intermouitur, & laudabit Te, re-
 tenante laude victura legrediar putredo in ossi-
 bus meis, & subter me locat: Sternatur tinea, &
 operimentum meum fiat vermes. An idè a pre-
 cio tuo cessabo? Numquid narrabo in sepulcro mi-
 serico diam tuam? Num in puluere deserta? Im-
 modè audiam vocem illam: *Experi, cimini & lau-
 date, qui habitatis in puluere.* Sic exiatus, ascen-
 dam ad populum accinctum nostrum: ad populum
 beatum, olim ad præthum accinctum, nunc ad lau-
 dem & gaudium, ad prætham palmæ & laureæ. Ibi vivet
 anima mea, & illudabit Te. Felix commutatio, si
 discinctus carne, accingat immortalis veste. Si mei-
 pars melior, Diuina mentis portio, ab altera inter-
 moriente diuulsa, feliciter incipit vivere. Nam in
 corpore mortis huius, non tam vivere, didicisti, quàm
 morti coacta est contra tua morte. Quid enim aliud
 est quotidianus desectus corruptionis, quam quæ-
 dam prolixitas mortis? Quam diu in Orbe agitur
 mori, in Obem à morte agitur. Quotidie moritur,
 quotidie demitur aliqua pars vite. Cum crevit vi-
 ta delectat ipsum quem agit diem cum morte di-
 vidit. Ergo tumulto reddatur: putre seculum & semper
 motiens cadaver. Viveret animus, viveret post funera
 virtus: viveret spiritus incorruptionis ore, & lauda-
 bit Te emunctus, feliciter. *Non mortui laudabunt
 Te Domine, non enim es Deus mortuorum, sed vi-
 ventium Vivens, vivens ipse confitebitur Tibi, sicut
 & ego hodie, dum me educis de custodia, & carcere
 ad confitendum nomini tuo, vt cum iustus retribu-
 as mihi. Ad illam ad iustitiam laudem, quæ numquam
 interumpitur in amplissimo illo Laureato illo Milite-
 rum, castro chorizan tuum.*
*Omnia illa Deo Sacra
 Et dilecta, cuncta
 Elena m. d. in laude
 Et canoro tuulo.*
 Ad illud civitatis in clypeum felicitatem quanto-
 cius indispicendam, dgeturum mortis, & iudicium
 tuum super me, adiuuabit me. Sicut viam animæ
 mee, vt vivas, & æternam laudem Te. O decerunt
 hominum oculis sperum & lugubrem, in æternis
 tuis consiljs prosperum & salubre! O iudicium in
 cortice amarum, in fructu suave & iucundum! O
 auxilium, ab illo proveniens iudicio, quam potens,
 quam efficac! O vita amabilis nimis, qua vivit
 posthac animus! O laus decora & iucunda, quæ lau-
 datur ille, qui est maior omni laude. Videbitur tunc
 sine obscuritate, agnosceretur sine enigmatibus, perside-
 bitur cum securitate, amabitur sine intermissione,
 laudabitur sine tædio, perenni laude. Tandem mor-
 te mihi vocem intercipere, & cum oculis os clau-
 dente, sermonem claudo: & Te, ô Homo mortu-
 lis, qui quis fueris, siue Princeps, siue Plebeus, siue
 peccatus, siue ignarus, extreras hac alloquor voce
 cum Sapiente, quam recondas in pectore.
*Noli merere iudicium Mortis.
 Memento quæ ante Te fuerunt,*

PIANTIS